

ROZMNOŻONY (47) *part praet pass pf*

rozmnożony (37), **rozmnożon** (9), rozmnożony *a.* rozmnożon (1).

roz- (46), rof- (1).

Pierwsze i drugie o jasne; w formach złożonych trzecie o jasne; formy niezłożone z tekstów nieoznaczających ó.

[*comp: rozmnoż(e)ńszy.*]

sg m N rozmnożony (7), rozmnożon (5); *~(attrib)* -ony (6); *~(praed)* -on (5), -ony (1); -on *SeklWyzn, Leop, SkarŻyw*; -on : -ony *BibRadz* (2:1). $\diamond$ *A* rozmnożon(e)go (2). $\diamond$ *I* rozmnożonym (1). $\diamond$ *f N* rozmnożona, [rozmnoż(e)ńsza] (7), rozmnożona (3), rozmnożon(a) (1); *~(attrib)* -ą (2); *~(praed)* -ą (5), -a (3); -ą *RejPosWstaw, ModrzBaz, StryjKron, SkarKazSej*; -a *BudBib*; -ą : -a *RejPos* (1:2). $\diamond$ *n N* (*praed*) rozmnożon(e) (2) *Leop, SkarŻyw*, rozmnożono (1) *RejPos*. $\diamond$ *pl N m pers* rozmnoż(e)ni (7). *subst* rozmnożon(e) (9). $\diamond$ *G* rozmnożonych (2).

Składnia dopełnienia sprawcy: rozmnożony od kogo (3).

Sł stp s.v. rozmnożyć, Cn brak, Linde w objaśnieniu s.v. rozmnożysty.

1. Powiększony; multiplicatus Vulg, PolAnt, Mącz; auctus Modrz (35) :

a. *Pod względem wielkości wymiernych: ilości, rozmiarów, wartości materialnej* (19) : *Y [uczniowie]* tym więcej á więcej fię łami w łobie zdumiewáli Bo nie zrozumieli byli o chlebie (*marg*) To iest, Nie ftáli fię byli mędrfzymi onym cudem chlebow rozmnożonych. Hebráífm. (-): iż ferce ich było záślepione. *WujNT Mar* 6/52.

[*Wyrażenie: »[czego] wielkość rozmnożona«: w którym [stawie], gdyby ryb była wielkość rozmnożona, mógłby uczynić wielki pożytek LustrPom* 39.]

α. *O zbiorowościach ludzkich: który stał się liczny, liczniejszym* (13) : *PAnie przecz rozmnożeni fą ci ktorzy mie fráfuią?* *Leop Ps* 3/2.

rozmnożony gdzie (1): [*aby wszyscy rozumieli*] iż żadni kácyrzowye áni odłfczepyęncy/ yákożkolwyek fwyętymi fye być zdádzą/ y po wyelu kráinach y żyemyách rozmnożeni/ ku kołfcyołowi bożemu nye przyłlucháya *KromRozm III C5v*.

αα. *Przez liczne potomstwo w wielu pokoleniach uczyniony wielkim narodem* (11) : *Zá kłfkykę [!]* ná nie/ y zgromádzę ie/ bom ie odkupił: y rozmnożę ie ták iáko byli przed tym rozmnożeni. *Leop Zach* 10/8, *Deut* 6/3; *BibRadz I* 3c *marg*; *Iż błogołławiony tho człowiek kthory fie boi Páná fwoiego/ á w przykazaniu iego mocno łthoi. Abowiem będzie moźne ná fwiecie potomłthwo iego/ á narod łprawiedliwie rozmnożony będzie vbłogołławion. RejPos* 44; *Ten bowim lud Izráelłki niezmiernie rozmnożony/ ták iy [Mojżesz] rozdzielił/ iż dzieśiáci gołpodarzom dał iednego Dzieśiátniká ModrzBaz* 83.

W połączeniu szeregowym (1): *BibRadz Ex* 1/7 *cf* »w wielką liczbę rozmnożeni«.

W porównaniach (2): *Iehowá Bog wálz rozmnożył was/ á otoście dzifia iáko gwiazdy niebiełkie rozmnożeni [estis hodie ... in multitudine]. BudBib Deut* 1/10; *SkarŻyw* 347.

Wyrażenia: »w wielką liczbę rozmnożeni« (1): *Tedy Izráelitowie w ták wielką liczbę fą rozmnożeni/ rozrodzeni [fructificaverunt, nati sunt in multitudine, et multiplicati sunt]/ y bárzo zmocnieni/ iż ich włzędy było pełno w oney kráinie. BibRadz Ex* 1/7.

»rozmnóżony w narody« (1): vbłogosławię ią [Sarę] y będzie (rozmnóżoną) w narody [erit in gentes]/ krolowie (wiele) ludzi z niey będą. *BudBib Gen 17/16*.

»rozmnóżon na wschod i zachod, i południe, i pułnocy« (1): [Bóg mówił do Jakuba:] ziemię tę ná ktorey łpiz/ dam potomłtwu twemu/ y będzie plemię twoie iáko proch ziemłki/ rozmnóżon będzieł ná włchod y zachod/ y południe/ y pułnocy *SkarŻyw 347*.

Szereg: »rozmnóżony być a rozrość się« (1): A gdy rozmnóżeni będziecie/ á rozrościecie się [cum multiplicati fueritis, et creveritis] ná ziemi w onych dniach/ mowi Pan nie będą więcej mowić. *BibRadz Ier 3/16*.

β. O roślinach: rozpleniony, rozkrzewiony; przen (2) : Ráczyłz nam thedy dáć z miłofierdzya łwego taką łtáteczną wiárę/ [...] áby ten łrogi nieprzyiaciel náłz/ [...] łzukáiąc vpadku náłzego y s tym rozmnóżonym kákołem łwoim/ nie miał mocy ná námi *RejPos 55*.

Szereg: »uszczipiony a rozmnóżony« (1): GDy iuz tá wdzięczna winnicá narodu ludzkiego [...] od Pána náłzego/ ták vłzczipiona á rozmnóżona była [...] A zwłázczá gdy on łam był fundámentem á práwá máćiczą iey/ á nas łoby vczynił iáko látorołfe *RejPos 59v*.

γ. O terytorium: rozszerzony (2) : Záprawdę zá ich [wymienionych wielkich obywateli republiki] łpráwá Rzeczpołpolita y rozmnóżona y w cáłości záchowána była/ ktora potym zá bogáctwy Pompeiufowemi y Cefárzowemi zwátlála y vpádlá. *ModrzBaz 42v*.

Wyrażenie: »szerokością granic rozmnóżony« (1): ktorzy [wieszczowie] powiedzieli/ iłz Polłká w ciemnościách do tych czáłow leżąca zá iego pánowánia ófwiecona być miałá/ co Pogánie rozumieli/ iłz miałá być łzerokością gránic rozmnóżona. *StryjKron 150*.

δ. O majątku: przysporzony (1) : Multiplicata domus dicitur cui accessio adiuncta est, Rozmnóżony/ Vbogácony dóm. *Mącz 236c*. [Cf też **b.α**. *Wyrażenie RejPos 220*.]

b. Pod względem wielkości niewymiernych (16) :

α. O intensywności: nasilony, wzmocniony (o zjawiskach psychicznych, cechach, sytuacjach) (12) : vczcie łie odemnie wiáry/ pokory/ á łkromności w vmyłlech wáłzych/ áby były wáłze pociechy włzytki ná włzem rozmnóżone. *RejPos 291; RejPosWstaw [213]*; Więłz/ žem z žiemie łtworzony/ Podłey/ wilgotney/ ciemney/ Więc w náturze nikczemney/ Iák łen/ błád rozmnóżony/ A łmyłł/ przeciwko Duchowi žiátrzony. *GrabowSet S2; SkarKazSej 682b*; [Kędy rozmnóżony ielth grzech/ tám też rozmnóżeńłza ielth łáłká. *GilPos 198*].

rozmnóżony około kogo (1): O nędzny nędzniku/ izálz cie iuz może ktore błogosławięłthwo wietłze potkác [...]? Gdyž y dom twoy/ y potomłtwo twoie ma być w opátrzeniu Pána tego: á bogáctwá y pocżciwości máią włzędy zá tą wiárą twoią rozmnóżone być około ciebie od niego. *RejPos [236]v*.

rozmnóżony komu (3): Láłka niech wam będzie y pokoy rozmnóżony [pax multiplicetur]. *BibRadz 1.Petr 1/2; RejPos 49, 220*.

rozmnóżony czym (2): *WujJud 136v*; Trzymá mię w kościele Božym wyznánie włzytkich narodow/ y powazność cudy záczęta/ nádzieią vchowána/ miłością rozmnóżona/ łtárožytnością včwierdzona *SkarJedn 33 [podobnie WujJud]*.

rozmnóżony w kim (1): Prołzę nawyžłzego náđ krolmi Krolá/ áby do tych pobožności/ y inne wielkie á krolewłkie cnoty przydáne y rozmnóżone w W.K.M. były *SkarKaz)(3v*.

W połączeniach szeregowych (2): WujJud 136v, SkarJedn 33 cf rozmnożony czym.

Wyrażenie: »hojnie rozmnożon(y)« (2): iż iefli [...] wedle woley iego świętey będziez y nabywał/ y używał/ [...] iż y to nabycie twoie/ y sławá/ y pocźciwość twoiá/ będzie thobie/ áni fam wzwiez/ fład hojnie rozmnożoná RejPos 220, 54v.

β. *O znaczeniu i zasięgu: utwierdzony, rozwinięty, rozszerzony (4) :*

αα. *O Kościele [gdzie] (2) : SeklWyzn c2v; którą [sprawę przetłumaczenia Biblii] nie fkwápiem zaczął/ ánim tego przedsięwzięcia íwego tylko íwym włáwnym zdánim czynił/ Ale zá społecznym zezwoleniem wśzytkich Kościołow á Zborow Krześciánńkich/ w pánftwach W.K.M. ták w Koronie iáko y w Kłięftwie wedle ízczyrego słowá Bożego rozmnożonych BibRadz *2.*

ββ. *O władzy, panowaniu (2) : y názwano będzie imię iego/ [...] Oćiec przyśłłego wieku/ Kxiążę pokoiu. A będzie rozmnożone [Multiplicabitur] Pánowanie iego Leop Is 9/7; RejPos 15.*

2. *Mający czegoś więcej; wywyższony; auctus Vulg (6) :Przytán do niego á nie odstaway/ ábyś áż do końca zá czáfu twoiego był rozmnożon [ut augearis]. BibRadz Eccli 2/3.*

rozmnożony w co (1): Abowiem iníze Narody z máłych á nikczemnych początkow/ zá póstępkiem czáffów y foritowánim ízcześcia/ w wielką możność rozmnożone/ zwykły to czynić/ [...] ífz [...] Fundatory [swoje] [...] z wielkich Ludzi/ á fnaść z Niebá y z fáłecznych Bogow wywodzą. StryjKron 59.

rozmnożony czym (1): thák iákoímy thefz nic twego íye nie tykáli/ ánífmy vczynili czym by íye mógł obráżać álefmy cie wpokoju puścili rozmnożonego błogosłáwieniem Pánńkim. Leop Gen 26/29.

rozmnożony w czym (3): uetrzydzyefzczy lath na bozey chwale uednye y wnoczy trwała barzo rzatko ale roftropnye czo bylo trzeba mouyącz thak yfz wízwyołfzczy rozmnożona wdzyw wśzytkym byla PatKaz III 112v; LatHar 235; KołakSzczęśl C3v.

Wyrażenie: »szeroko rozmnożony« (1): widziem to ná oko/ Iáko pobożni ludzie w dobrách íwych ízeroko Rozmnożeni bywáią KołakSzczęśl C3v.

Szereg: »utwierdzony i rozmnożony« (1): nie dopuścżay [Panie Jezu]/ áby mi to ták częfte wżywánie/ wiekuište potępienie/ y łálki twey nárušenje iednáło: ále áby [...] w łálce twoiey wtwierzonego y rozmnożonego/ do wiekuištych rádości gotowáło. LatHar 235.

3. *Powstały, utworzony, wywiedziony (3) :*

rozmnożony od kogo (1): [Synowie Mizraimowi:] Laabim [...] / od ktorego íeft názwaná Lybia w Africe. Phut od ktorego íą rozmnożone narody Murzyńńkie názwane Phutym w zachodniey ítronie Afriki StryjKron 11.

rozmnożony z kogo (2): StryjKron 497; ták zásię národy dáleko wíętfze Pogánńkie/ z Izmáelá y Ezau rozmnożone/ w docześnym ízcześciu y pánowánium gorę trzymáły. PowodPr 13.

4. *Liczny; multus PolAnt (3) :* Y rzekł do nich Iehofzua/ íefliś ty lud rozmnożony/ idz fobie do lálá/ á wyfiecż fobie tám (miefće) [...] gdy tobie ciálna gorá Efraim. BudBib Ios 17/15, Ios 17/14; Vrzędy mocy nie máią [...]. Iurisdicye zle opátrzone/ rozerwane/ y rozmnożone. iedná drugiey przefzkadza SkarKazSej 699b.

Synonimy: **1.** powiększony, przyczyniony, przydany, przysporzony, rozrodzony, rozszerzony; **a.β.** rozkrzewiony; **γ.** rozciągniony, rozprzestrzenion; **b.α.** pobudzony; **β.** rozkrzewiony, rozplodzony; **2.** podniesiony, rozszerzony; **3.** poczęty, powstały; **4.** mnogi, niezliczony, obfity, rozliczny.

Cf **ROZMNOŻYĆ**

AĆ